

== Valja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemov mesečno . . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna poltivrsta po 2. vln.
== Poslano: ==
enostolpna poltivrsta po 40 vln.
Istaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni rač.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Marmaros Sziget zopet naš. — Osem tisoč mrtvih Rusov pokriva uzsoški prelaz. — Ruska armada na severu se vedno umika.

Koncem avgusta so prekoračile ruske čete vzhodno mejo Galicije in do 12. septembra so se borile naše čete proti velikanski premoči. Vsak korak naprej so morali Rusi plačati z velikimi izgubami. Po teh bojih se je naša armada pričela koncentrirati v prostoru, odkoder se je zadnji čas pričela skupno z nemškimi četami nova ofenziva.

Rusi so, kakor poročajo graški listi, prodirali naprej in 29. septembra dosegli črto Krakov—Jaslo—Jaroslav—Sambor—prelaz Uzsok.

Med tem so se pa dvignile nemške čete in na črti Čenstohov—Okuč—Krakov združene z našim levim krilom in s tem se je pričela nova ofenziva.

Ze 29. septembra je došlo uradno poročilo, da so se Rusi na obeh straneh Visle pričeli umikati. Zadnja uradna poročila nam povedo, da so bili Rusi vrženi proti Visli med Klimantowom in Opatowom kakor tudi med Ostrowicom in Ladomom. Na podlagi teh poročil lahko sklepamo, da so prišli Rusi pri svojem umikanju do črte Ivangorod—Opatow—Baranow (ob Visli)—Jaroslav—Sambor—prelaz Uzsok. Stali so tedaj neposredno pred črto Visla—San, ko so jih združene čete pritiskale pri prekoračenju Visle in jih med Opatowom in Klimantowom porazile. Ta ruski poraz je zelo ugoden za operacije avstrijskih čet, ki prodirajo južno od Visle proti reki San in ki so zopet osvojile več od Rusov zasedenih in utrjenih krajev. Boji se na tem prostoru za naše orožje ugodno razvijajo.

× × ×

Budimpešta, 6. oktobra. Ogrski brzojavni urad poroča: Uradno se poroča, da so naše čete pri Marmaros-Sziget vpadle Ruse premagale in jih že do Nagy-Boesko zasledovale. Upravne oblasti bodo že tekom današnjega dneva s svojim delovanjem zopet pričele. Pokopavanje v dvanajstih bojih pri Uzsoku padlih Rusov traja dalje. Dosedaj so naši pokopali 8000 trupel padlih Rusov.

× × ×

Dunaj, 7. oktobra. Uradno se razglša: Naša ofenziva je tudi včeraj tu in tam v manjših bojih dosegla uspehe.

Neki častnik generalnega štaba, ki se je v držnem poletu vrnil iz Przemysla, poroča, da brani naša bojaželna posadka trdnjavo z največjo delavnostjo in hrabrostjo. Naši so napravili več izpadov, potisnili sovražno črto nazaj in pripeljali v trdnjavo številne ruske ujetnike. Vsi ruski napadi so se pod ognjem trdnjaviških topov z velikimi izgubami izjalovili.

V Karpatih in zahodno od prelaza Vysoko ni nobenega sovražnika več.

Pri Marmaros-Szigetu vpadli sovražnik je bil poražen. Mesto je prišlo prečelo noč zopet v našo posest.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.



Generalni major pl. Höfer, namestnik načelnika našega generalnega štaba.

× × ×
Budimpešta, 7. oktobra. Ogrski brzojavni in dopisni urad poroča iz Ungvara: O zopetni osvoji vi Sianktia, ki se je izvršila 5. oktobra, se poroča, da se je neka konvedska divizija, ki je že prej opravila izvrstno delo, tudi v komitatu Ung pri preganjanju sovražnika se zelo izkazala. Sovražnik, ki je v komitatu Ung prekoračil mejo, je šel eno kosaško divizijo in eno in pol pehotne divizije z 20 topovi. Konvedska divizija je premagala sovražnika, ki se

je umaknil v smeri proti Samboru. Pri tem so ga naši konvedi zasledovali.

Vsled naredb velikega župana grofa Gabriela Szaraya-a je v komitatu Ung mir zopet vpostavljen. Pobegle družine se počasi zopet vračajo.

Berolin, 7. oktobra. Vojni dopisnik »Berliner Tageblatt-a« poroča: Rusi, ki so vpadli čez Karpaške prelaze v smeri proti Ungvaru, Munkacsu, so bili uničeni ali vrženi nazaj. Med prebivalstvom vlada zopet mir.

Priveduje se, da se med Rusi v Galiciji opaža živahno umikovalno gibanje, kar privedujejo pritisku od severa. Razpoloženje je optimistično.

× × ×

POHVALA TISZE OGRSKIM URADNIKOM.

Budimpešta, 8. oktobra. (Kor. u.) Ministrski predsednik grof Tisza je dopisal višjim županom stolice Solnok-Doboka, Bereg, Szavmar, Marmaros, Szilagy, Ung, Zempeln in Ugocsa dopis, v katerem izraža priznanje ogrske vlade uradniškemu zboru ogrske uprave, ker je pokazalo zadnje dni ob ruskih upadih možato hladnokrvnost in smotreno uradovanje. Ministrski predsednik pa obžaluje, ker je nekaj nastavljenecv kljub predpisom zapustilo svoja mesta. Taki obžalovanja vredni slučaji naj se preiščejo, da se krivci kaznujejo in naj se o tem vladi kmalu poroča.

× × ×

O BOJIH V MARMAROSKEM KOMITATU.

V »Magyarorszag« pripoveduje neki ranjenec o poteku bojev v marmaroskem komitatu: Ko so se v sredo pojavile ruske predstraže, smo hoteli obvestiti Marmaros-Sziget, toda v naše presenečenje ni deloval več ne brzojav ne telefon. Zveza je bila za našim hrbotom prerczana. Poslali smo jezdeca v Marmaros-Sziget, ki pa ni došel. Ker nismo nič natančnejšega vedeli o sovražnikovi moči, smo s 1200 možmi poskušali Ruse zadržati. Šele kasneje smo zvedeli, da smo stali nasproti veliki premoci.

Naš položaj je bil v toliko ugoden, da smo se borili v ozkem prelazu ob železnici in vozni cesti v že preje pripravljenih postojankah. Tudi nas je podpirala naša artiljerija, Rusi pa svojih topov niso mogli postaviti. Neizrekljivo so se trudili, da bi svoje topove spravili na gore, toda naši topovi so sprotili uničevali ruske artiljeriste, ki niso imeli nobenega kritja. Ker konji

niso mogli na strme gore, so morali Rusi sami vlačiti topove na višine. S samim ognjem iz pušk smo Ruse zadrževali celih 17 ur; imeli so grozovite izgube, mi smo imeli pa le par mrtvih in nekoliko ranjenih. Rusi so nas dvakrat z bajoneti napadli, a vselej smo jih pregnali nazaj.

Tudi v sredo je divjal boj in Rusi niso mogli niti za korak napredovati. Končno smo p amorali uvideti, da se ne bomo mogli trajno držati proti premoči. Bilo je med nami takih, ki so bili že večkrat ranjeni, a so se, potem ko so jih obvezali, še dalje borili. Potrebnovali smo vsakega moža. Iz našega železnega odpora je moral sovražni sklepiti, da mu stoji nasproti znatne sile, zato se v četrtek niti ni upal motiti našega umikanja. Sekelci so bili zelo nezadovoljni, ko so dobili povelje k umikanju. Skoro polovico naših ljudi je bilo ranjenih, vendar pa to ni niti najmanj kalilo bojnega razpoloženja. Morali smo se pa tudi umakniti zato, da smo poročali v Marmaros-Szigetu.

V Visovölgy smo že lahko telefonirali. Dobili smo povelje, da sovražnika še nekoliko zadržujemo. Med Visovölgyem in Nagyboeskom, kjer se nam je nudilo ugodno ozemlje, smo tudi res še nadaljnji šest ur zadrževali Ruse. Medtem so se lahko izpraznile zadaj ležeče vasi. V četrtek zvečer smo se pomaknili proti Marmaros-Szigetu; skoraj ni bilo med nami nobenega, ki bi ne bil ranjen.

Radi našega trdega odpora so si upali Rusi le počasi naprej, tako da so njihove predstraže došle v Marmaros-Sziget šele v petek.

V MARMAROS - SZIGETU NI BILO SLAVNOSTNEGA SPREJEMA RUSOV.

Budimpešta, 6. oktobra. Nasproti vestem o ruskem vходу v Marmaros-Sziget konstatira »Az Est«, da ni šel niti župan Szöllösy z »mestno zastavo«, niti tamošnji rabinec s torinim zvikom Rusom nasproti in jih pozdravil v imenu mesta. Po nalogu mestnega magistrata se je predstavil ruskemu poveljniku samo županov namestnik Ivan Dobay.

× × ×

RUSKA ARMADA SE ŠE VEDNO UMIKA. — BOJ NAŠE KAVALERIJE S KOZAKI.

Dunaj, 8. oktobra. Na severnem bojišču so Rusi umikajo in se hočejo izogniti bitki.

× × ×

LISTEK.

Naši junaki.

Vojna dekoracija k redu železne krone prvega razreda

je podeljena generalu pehote Blažu Schemua, ker je zmagovito vodil v boju svoj armadni zbor. Kakor znano, izhaja rod visokega odlikovanca iz gorijske župnije pri Bledu, kjer je živel odlikovanevec stari oče Zemva. General je že opetovano obiskal ondi živeče svoje sorodnike.

Odlikovani Slovenec — rezervni zdravnik.

Najvišje priznanje za hrabro in požrtvovalno obnašanje pred sovražnikom je dobil g. dr. Ivan Matko; on je prvi rezervni zdravnik, ki je dosegel to odlikovanje, katero je drugače rezervirano samo za častnike. Obenem je bil brez posebnega odloka imenovan asistentnim zdravnikom.

Odlikovanja naših ljubljanskih plačincev.

Zaradi hrabrega zadržanja pred sovražnikom so bili po armadnem poveljstvu odlikovani sledeči vojaki 27. domobranskega pešpolka: Zlata hra-

brostna svetinja je podeljena desetniku Alojziju Ješelniku, srebrna hrabrostna svetinja I. razreda je podeljena naredniku Francu Jiraku in pešču Alojziju Novaku; srebrna hrabrostna svetinja II. razreda je podeljena štabnemu naredniku Karlu Podlogar, naredniku Francu Gostišu in Steharniku, četovodjam Francu Zupančiču, Ivanu Černinu, Jožetu Čargo, Alojziju Fine, Adolfu Girsig, Fr. Jezig, Francu Nastran, Francu Erčulju, Karlu Stopar, desetnikom Ivanu Ambrožiču, Francu Mlakar, Francu Stermole, Francu Letnar, Antonu Lakner in Jožetu Torkar, poddesetniku Vincencu Vertičniku in peščem Rafaelu Tomšiču, Antonu Glogovšek, Francu Hudorovcu, trobentaču Ivanu Ciglar.

Sorodnik Prešernov na bojišču.

Sorodnik pesnika Prešerna poročnik Prešern je bil ranjen na južnem bojišču. V boju s Srbi je skočil predenj stasit srbski nadporočnik ter zaničljivo zavpil nanj: »Što češ mali?« V istem hipu je poročnik Prešern že potegnil revolver in ustrelil srbskega nadporočnika. Srbsko moštvo je oddalo na poročnika Prešerna strele ter je bil poročnik Prešern ranjen od osmih krogelj. Kljub osmim ranam se je sijajno pretolkel in se sedaj zdravi v Krškem.

Naši fantje vjeli Ruse.

Vojak 17. pešpolka piše s severnega bojišča: Rečem vam, da kranjska kri nikoli ne fal. Ako bi imel kranjski Janez samo po enega Rusa pred seboj, bi ga po stari kranjski navadi kmalu zmlatil. V prvem boju 26. avgusta nad Lvovom je tretji vcd 10. olinije 17. pešpolka vjel nad 30 Rusov in dve stojni puški.

Pogumen vojak iz ljubljanske okolice.

Vojak 17. pešpolka Košir iz Viča je na neki patrolji srečal 8 kozakov. Vlegel se je hitro in oddal nanje strel za strelom. Sedem kozakov je ustrelil, z osmim se je pa s pestmi pomeril ter ga tudi premagal. Osem zaplenjenih konj je oddal našim dragoncem z naročilom, da dva najlepša konja mora dobiti 17. pešpolk.

Kako je bil ustreljen vojni kurat Rozman.

Graški listi pišejo: Dne 30. avgusta je bil pri Przemslany od šrapnelnega drobca na nogi težko ranjen bataljonski adjutant 2. bosensko-hercegovskega pešpolka nadporočnik Alfred Huber, sin graškega glavnega zastopnika pivovarne g. Hermana Huber. Vojaški kurat garnizije bočnice št. 7 v Gradcu, Valentin Rozman, je bil še skupaj na obvezovališču z nadporočnikom Huberjem ter mu je še podal juho. Na svarilo nadporočnikovo,

naj se vendar oddalji od sovražnikovega ognja, se ni oziral. Deset minut kasneje, ko je nadporočnik jezdil h kraju, kjer se je nahajala saniteta, je bil vojaški kurat na označenem mestu od šrapnela ubit.

Zadnje pismo padlega slovenskega junaka.

»Ilustrirani Glasnik« priobčuje v svoji 6. številki, ki se zopet odlikuje po zanimivi vsebini, sliko na severnem bojišču padlega člana izvrševalnega odbora S. L. S., g. Andreja Beričiča, trgovca na Rakeku. Priobčuje tudi Beričičevo pismo, katero je pisal soprogi, poln slutnje, da pada. Ganljivo pismo se glasi:

»... Sedaj vidim, da sem zelo blizu skoraj neizogibni smrti. Kroglice, šrapneli, ruski pešci in kozaki so blizu. Zato čutim potrebo, da se poslovim od vseh Vas... posebno od svojih otročičkov in od Tebe, moj angel varih, moja zvesta, ljubljena in neizrekljivo spoštovana ženka, predobro, osrečujoča spremljevalka... Kako rad bi prišel in Ti podal roko... Rad bi še videl otročičke in jih blagoslovil, pa ker to ni mogoče, jih blagoslovilam od tukaj z očetovskim blagoslovom, ki naj jih spremlja skozi življenje in pripelje do večne sreče... Odpustite mi vse moje pogrške in molite zame! Jaz bom pri Bogu prosil za Vas, zlasti, da se vda-

Berolin, 7. oktobra. Iz avstrijskega vojnega poročevalskega stana poroča poročevalec »Berliner Tageblatt«: Ruska armada se še vedno umika. Avstrijska kavalarija je imela boj s kozaki, ki so bili vrženi nazaj. Razporeditev med avstrijskimi četami je kljub deževnemu mrzlemu vremenu izvrstno. Na cesarjev god, ki so ga v vsej armadi slovesno praznovali, je povsod prišlo do navdušenih manifestacij za armado.

× × ×

RUSKE NASILNOSTI V GALICIJI.

Ukrajinsko parlamentarno zastopstvo Galicije objavlja izjavo, v kateri med drugim naglašajo: Ruski listi poročajo, da je ruski svet sinod brzojavno obveščen, da je došel v Lvov pravoslavni škof Eulogius iz Žitomira, ki mu je naročeno, da slovesno uvede v Galicijo pravoslavno vero. Višji načelnik grško-katoliške cerkve v Galiciji, metropolit grof Szeptycki je bil že prej iz Lvova odstranjen, najbrže zato, da bi radi surovega nasilstva proti pravcem te cerkve ne mogel ugovarjati. Ukrajinsko parlamentarno zastopstvo Galicije proti tej infamni nasilnosti Rusije, proti zločinu najvišjega svetišča ljudstvu, slovesno protestira. Protest so podpisali poslanci dr. Konstantin Lewicky, Julian Romanczuk in dr. Evgen Olesnycky.

ZA GALISKE BEGUNCE ZGRADIJO NOVO MESTO.

Praga, 5. oktobra. »Narodni Politika« poroča, da se v bližini Ch... na Češkem zgradi novo mesto za mnogoštevilne galiske begunce. V mestu se bo nastanilo okrog 22.000 ljudi. Z gradnjo so že pričeli in mesto mora biti v petih tednih gotovo.

RUSKI GENERAL PL. RODE,

ki je prve ruske čete pripeljal v Lvov, je nekaj dni potem padel v bitki pri Grodeku. V Lvov so po bitki pri Grodeku pripeljali toliko ruskih ranjencev, da so bila javna poslopja za to množico premajhna. To priznava uradni ruski peterburški poročevalski urad. — Mnogo ruskih topov je ostalo v močvirjih.

× × ×

VOJNA POMOČ AVSTRIJSKE JEZUITSKÉ PROVINCE.

V splošni patriotični tekmi avstro-ogrškega prebivalstva v korist vojakom, ranjencem in družinam vpoklicancev, zavzema odlično mesto katoliško prebivalstvo, katoliške osebnosti, predvsem pa katoliški redovi in samostani. V naslednjem bodi kratko navedeno delovanje avstrijske province Jezusove družbe v službi vojne pomoči. Za ranjence ozir. moštvo je jezuitska provinca odstopila te-le svoje prostore: Na Dunaj-Lainzu 2 dvorani s 30 posteljami; v Kalksburgu pri Dunaju 6 dvoran v skupni izmeri 1200 m² in 10 opremljenih sob; v Inostrostu polovico bogoslovnice z 250 posteljami; v Ljubljani novozgrajeno in še neopremljeno cerkev, kjer je prostora za približno

200 mož; pri Sv. Andreju na Koroškem večji del zavoda za kakih 200 mož; v Travniku v Bosni večji del zavoda z 250 posteljami; v Sarajevu semenišče, kjer ima prostora 50 mož; na Velehradu na Moravskem veliko število dvoran in sob s posteljami za kakih 300 mož. 30 članov avstrijske jezuitske province stoji na bojišču pred sovražnikom, drugi delujejo v lazarétih med ranjenci in v duhovnem pastirstvu med vojaštvom.

× × ×

SAMOUMOR VOJNEGA POROČEVALCA BARONA PL. BINDER-KRIEGLSTEINA.

Karlovi vari, 6. oktobra. »Karlsbader Tagblatt« priobčuje pismo svojega urednika Lambila, ki se nahaja na bojišču kot poročnik, v katerem med drugim poroča to-le: Binder-Kriegelstein se je 17. septembra v Senjavi ustrelil. Pred smrtjo je govoril z Lablom in mu rekel, da ga sumničijo kot ruskega špijona; prosil ga je, naj v slučaju njegove smrti obvesti njegovo ženo in ga rehabilitira. Binder je napravil vsil, kakor da bi trpel na fiksni ideji.

× × ×

ZANIMIV SLUČAJ NA RUSKEM POLJSKEM.

Krakov, 6. oktobra. »Nowa Reforma« poroča o naslednjem zanimivem slučaju: Radi izdajstev so avstrijske čete na severnem ozemlju jako previdno prodirale. V bližini Frampola je naš oddelek opazil večje kmečko domovanje, ki je stalo nekoliko ob strani. Previdno so se mu bližali, ko eden vojakov zadene na trdo ploščo v zemlji. Ko bolje pogledajo in preiščejo, najdejo v zemlji zaboj, poln ruskih patron. Sumili so, da je kmet izdajalec, zato so previdno obkolili poslopje, prišli kmeta in hišo natančno preiskali. Kmet je bil tako prestrašen, da ni mogel govoriti. V celnem poslopju pa niso našli ničesar, najmanjše sumljive stvari. Nazadnje so v nekem kotu za razno ropotijo slučajno opazili skrivna vrata, ki so bila zaklenjena. Pozvali so kmeta, naj vrata odklene, kar je kmet smrtno bled tudi storil. Naši vojaki so nato previdno pregledali skrivni prostor, toda na svojo veliko začudenje niso našli drugega nego polne zaboje poljskih knjig. Kmet jim je pojasnil, da so to poljskopatriotične knjige, povečini iz krakovskih založništva, ki so v Rusiji prepovedane. Vendar so si jih za drag denar in z velikimi nevarnostmi nabavili in zvečer hodijo k njemu Poljaki iz okolice skrivoma brati te knjige. Zato se je tako prestrašil, ko so prišli vojaki, ker ni mogel vedeti, za kaj gre. Naš oddelek se je pristržno poslovlil od nenavadnega knjižničarja in nadaljeval svojo pot.

× × ×

Nemci zopet vjeli 7600 Rusov.

BOJI V GUBERNIJI SUWALKI.

Berolin, Wolffov urad poroča iz glavnega stana z dne 7. oktobra:

Napad Rusov v guberniji Suwalki je odbit. Rusi so izgubili 2700 vjetnikov in deset strojnih pušk.

BOJI NA POLJSKEM.

Berolin, Wolffov urad poroča iz glavnega stana z dne 7. oktobra: Na Rusko-Poljskem smo v malih vstajskih bitkah zahodno od Ivangeroda vjeli 4360 vjetnikov.

× × ×

TAUROGGEN ZAVZET.

Berolin, 7. oktobra. Nemške čete so zasedle Taurroggen.

Taurroggen je mesto v ruski guberniji Kowno ob reki Jura, ki teče v Memel. Oddaljen je 7 km od pruske meje in šteje 5800 prebivalcev.

× × ×

ZOPET ZEPPELIN NAD VARŠAVO.

Krakov, 6. oktobra. »Kurjer Codzienny« poroča po »Kurjeru Warschawskemu« z dne 27. septembra, da se je 25. septembra zjutraj ob 5. uri zopet pojavil Zeppelinov zrakoplov nad Varšavo. Artiljerija je začela zrakoplov obstreljevati, nakar je letel dalje v severni smeri. Tudi na trdnjavski črti Novogorčjevska so streljali na nemški zrakoplov, nakar se je obrnil k nemškim postojankam in za njimi gladko pristal.

× × ×

CAR V LUBLINU.

Iz Milana se poroča, da je došel ruski car v Lublin. »Lokalanzeiger« poroča, da je car odpotoval iz Carskega Sela na bojišče čisto natihome. Carjev dohod na bojišče nikakor ne omeji delokroga velikega kneza Nikolaja. Car hoče s svojo navzočnostjo le vojake navdušiti.

× × ×

RUSKO POROČILO O BITKI PRI AVGSTOVU.

Peterburg, 7. oktobra. Po uradnem poročilu je trajala bitka pri Avgustovu dva dni. Boji so bili skrajno hudi. Sovražnik se je branil v svojih pozicijah severno od jezera Vigry, napadal Rački in poskušal zahodne dohode in gozdove Avgustova. Prva nemška kavalarijska divizija je poskušala zadrževati ofenzivo ruske kavalarije. Boji so se vršili po noči. Zadnje nemške operacije so bile posebno enegične; Nemci so hoteli doseči Vilno in se pri tem izogniti Kownu. Rusi so se najprej umaknili in potem napravili protinapad. Spopad je bil grozen. (O izidu te bitke, v kateri so bili Rusi popolnoma poraženi, se ruskemu prebivalstvu ničesar ne poroča.)

× × ×

RUSKE IZGUBE.

Bazel, 7. oktobra. V ruskih izkazih o izgubah je dosedaj zaznamovanih nič manj kot 108 polkovnikov in podpolkovnikov, ki so deloma mrtvi, ranjeni ali jih pa pogrešajo. O moštvi samem ne objavljajo Rusi ničesar. Iz tega se vidi, koliko sočutja ima ruska vlada do rodbin padlih ruskih vojakov.

× × ×

nik je imel srečo: Kroglice ga niso zadale, sablje so pa poškodovale samo čelado. Neranjen je prišel skozi predstraže in prinesel divizijskemu poveljstvu dragoceno obvestilo. Dva dni na to ga je kroglica zadela v stegno in ga težko ranila. Predložen je v odlikovanje.

En naš vojak proti 30 Rusom.

Pri Olbinu, 8 km zahodno od Krasnika, je 24. avgusta padlo več strelcev proti olomuški domobranski pehoti. Pešec Feliks Hilbert je nato sam udri v vas in iskal storilce. Takoj se zopet oglašijo strelci iz neke hiše. Hilbert gre naravnost proti hiši in pogleda skozi okno. V sobi je stalo 30 Rusov s puškami v rokah. Ne da bi pomišljal, je Hilbert dvignil puško in ustrelil skozi okno, nakar so vsi Rusi pometali puške proč in se udali.

Pismo vojaka iz Rusije.

Pismo češkega ranjenega vojaka, ki je padel v rusko vjetništvo in leži v bolnišnici v Kalinovcha, se glasi:

Predragi! Ne bojte se zame. Ležim v ruski bolnišnici, a rane se mi hitro celijo. Strežaji nam pravijo: »Vemo, da postopajo z našimi vjetniki v Avstriji lepo in da se ni nobenemu Rusu nič zalega pripetilo.« Eden teh strežajev nas dostikrat tolaži rekoč: »Vse mine na svetu, torej bo konec tudi te vojne, pa se povrnete domov. Moj vnuk, ki je na Dunaju v vjetništvu, se te dni povrne domov.« Bolnišnica, kjer ležim, je še precej snažna, hrana ni slaba, samo kruhu se ne morem privaditi. Pozdravam in vsem znancem in že naprej se veselim, ko uzrem zopet svojo domovino.

Pismo je prišlo na Češko preko Rumunije.



Generalni polkovnik pl. Hindenburg.

Srbija v škripcih.

SRSKA ARMADA SE MORE DRŽATI KOMAJ DO KONCA OKTOBRA.

Sofijsko »Utro« poroča iz Bukarešta: Tukajšnji politični in vojaški krogi sodijo, da se more srbska armada Avstro-Ogrski upirati komaj še do konca oktobra.

SRSKA ARMADA NAMERAVA POBEGNITI V BOLGARIJO.

Iz Sofije se poroča: »Utro« poroča iz Niša, da se je ondi vojaški ataše neke tropsorazumne velesile vpričo več časnika-jev izrazil o položaju naslednje:

Srbski glavni stan je imel včeraj ob navzočnosti vseh poveljnikov sejo, v kateri so se posvetovali o onem slučaju, ki se vedno bolj približuje, ko bo avstro-ogrška monarhija končno javno porazila srbske čete. Stranka, ki jo tvorijo člani vojaške lige, je bila za načrt, da se Srbi položoma umaknejo v srbsko Makedonijo. Druga častniška stranka se je zavzela za zedinjenje z Grčijo, katera država da hoče rešiti državni obstanek Srbije. Končno je pa izjavil visok srbski častnik: »Srbi se morajo boriti do zadnje kaplje krvi. Ko že ne bodo imeli nobene moči več in se bodo armade monarhije pripravljale k zadnjemu sunku, mora preostala srbska armada zbežati na bolgarsko ozemlje in se ondi udati bolgarskim vojaškim oblastem.«

BOLGARIJA UTRUJE SVOJE MEJE.

Solun, 2. oktobra. Bolgari utrjujejo zelo naglo svoje meje pri Demir-Hissarju. Potniki, ki prihajajo s teh krajev, pripovedujejo, da izvršuje na tisoče delavcev z ženskimimi četami skupaj strelne järke, nasipe in druga obrambna dela. Prepovedano je približati se tem delom pod pretjjo večmesečne ječe. Bolgarska vlada je prepovedala na tem ozemlju prehod vsem potnikom iz Soluna. Več sto Rusov se je nameravalo čez Bolgarsko vrniti domov, a jih Bolgarija ni pustila čez mejo. Vedno novi Rusi prihajajo v Solun, da bi se vrnili v domovino. Včeraj je ruski parnik »Ekaterina« pripeljal 350 Rusov, ki so se nahajali v Švici. Ta teden pričakujejo v našem pristanišču pet velikih ruskih parnikov z vračajočimi se ruskimi vojnimi obvezanci.

SPREMEMBA V VODSTVU SRSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Niš, 8. oktobra. Čuje se, da bo na mesto načelnika generalnega štaba Putnika imenovan polkovnik Pavlovič ali pa generalštabni polkovnik Mišić.

PRESELITEV SRSKE VLADE V SKOPLJE.

Sofijsko »Utro« poroča iz Niša: Srbska vlada, ki se je preselila iz Beograda v Niš, ko je izbruhnila vojna, se namerava te dni preseliti v Skoplje, kamor so že prenesti arhive. V Skoplju in okolici so zaprti iz varnostnih ozorov skoraj vse ugledne Makedonce. Red vzdržuje v Skoplju in v okolici močan srbski vojaški oddelek.

Dunaj, 8. oktobra. Srbska vlada se je preselila v Skoplje.

SAMOUMOR SRSKEGA BRIGADIRJA.

»Dnevnik« poroča iz Niša: Konjeniški brigadir Polević je izvršil samoumor, ker mu je avstrijska vojska popolnoma uničila njegovo brigado.

SRSKI PEŠPOLK SE UPRL.

Sofija, 8. oktobra. »Turo« poroča iz Niša, da se je moštvo srbskega 17. pešpolka uprlo. Polkovnika Malovića in brigadirja Budanovića so vojaki ustrelili. Tudi mnogo častnikov tega polka je ustreljenih. Proti upornikom odpotano vojaštvo ni ničesar opravilo.

ste v Njegovo sveto voljo. Ako je On tako določil, že ve, zakaj. Gotovo ne v kazni meni ali drugim, temuč iz ljubezni, ker mogoče bi ne bil nikdar tako pripravljen... Zato se ne žalosti preveč... bodi pogumna, moja ljuba, zvesta žena. Veš, saj jih bo mnogo, ne boš sama... in to je vendarle častna smrt. Tudi meni se sicer krči srce, a vem, da brez božje volje tudi padel ne bom. Molim sem tako in Ga prosim, če je Njegova volja, da ostanem... Pišem kar med maršem, zato je slabo pisano, in ne vse en dan, zato je slaba zveza... Skrbite, prijatelji in strankini pristaši, da Dom na Rakeku ne propade in da stranka ne zaostane!... Pozdravljam vse s prošnjo za spomin v molitvi... Na srečno svidenje pri Jezusu, vrlcu ljubezni, in pri Mariji!...

Moštvo za spominski kamen padlim tovarišem.

V zadnjih bojih na jugu so naše čete opetovano zaplenile srbske topove in strojne puške. Ako se pomisli, da Srbi svoje topove branijo navadno do zadnjega moža in se sploh silno uporno bore, potem se lahko sodi, koliko poguma je treba našim četam, da zaplenijo Srbom tako dragoceno orožje. Pravzaprav bi vsak mož, ki sodeluje pri zaplenitvi, zaslužil odlikovanje, vendar se isto večkrat podeli celim stotinam in bataljonom. Da se primerne uvažujejo tudi zasluge celih oddelkov, so se ustanovile premije v zlatu. Tako je pred kratkim prejel bataljon 84. pešpolka, ki se je bil že pri Višegradu slavno izkazal, 50 zlatov po deset kron. Ko se je premija imela razdeliti, je moštvo prosilo, naj se denar ne porabi za to, da se v Sarajevu po-

stavi spominski kamen njihovim padlim tovarišem.

Boj za zastavo.

Bilo je pri Šabcu. Zastavonošo enega naših polkov je zadela kroglica; nadel je in z njim zastava. Tega v bojnem metežu ni nihče zapazil. Bitka je divjala naprej. Terenske razmere in nenadoma došla sovražna ojačenja so naše čete nagnila, da so spremenile svojo postojanko in krenile v drugo smer, da ondi nadaljujejo boj. Tedaj je grof Karol Lonyay, častnik 8. huzarskega polka, opazil, da je izginila polkova zastava, opazil pa tudi, kako so Srbi zastavo pobrali in jo hoteli odnesti kot dragocen plen. Grof Lonyay je hitro zbral kakih 300 do 400 infanteristov in jih peljal k bajonetnemu naskoku proti Srbom; hrabremu oddelku in njegovemu voditelju se je po hudem boju res posrečilo pregnati Srbe in jim vzeti zastavo. Ta čin je naše čete silno navdušil in ravno ta bajonetni napad je pregnal Srbe iz njihove postojanke. Grof Lonyay je bil v tem boju ranjen v koleno.

Hraber dragonski nadporočnik.

Nadporočnik 5. dragonskega (mariborskega) polka Gilberta In der Maur von Freyfelt je divizijsko poveljstvo s 15 jezdecih poslal polzvedovat v Bobrko in Zborow; prvi kraj leži 30, drugi pa 90 km vzhodno od Lvova. V Zborowu je pustil nadporočnik svoje dragonce dobro krite, sam je pa odjezdil naprej skozi ruske predstraže do sovražnikovega tabora. Tu je dognal čete vseh vrst. Ko se je vračal, ga je sovražnik opazil in začel preganjati z ognjem in mečem. A nadporoč-

GENERAL ŠTEFANOVIČ — VOJVODA.

Niš, 8. oktobra. General Štefanovič, ki je udril v Srem in bil krvavo odbit, je imenovan za vojvodo. To je izzvalo splošno začudenje.

SRBI POŽIGAJO BOLGARSKE VASI IN MORE BOLGARE.

Sofija, 8. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo iz Strumnice, da so bile v ozemlju Tikševa zažgane tri bolgarske vasi, prebivalci pa pobiti.

SRBSKI EMISARJI V AMERIKI.

Zagreb, 6. oktobra. Značilno za duh, ki vlada v celokupnem hrvatskem narodu, je pismo, katero je poslal korporal Ivan Bartolčić iz Amerike na poveljstvo dopolnilnega okraja v Belovarju. Pismo se glasi: V ameriških listih sem čital, da je domovina v nevarnosti vendar tega nisem hotel verjeti, dokler se nisem sam o tem prepričal. V hrvatske kolonije so namreč prišli srbski emisarji in pregovarjali Hrvate, naj gredo v Srbijo kot prostovoljci. Emisarji so obljubili Hrvatim potne stroške, toda Hrvati niso hoteli o srbskih vabilih ničesar slišati, marveč so skušali priti v domovino. Toda pa-

roplovne družbe jih niso hotele sprejeti. — Bartolčić zaključuje svoje pismo z besedami: Živio Nj. Veličanstvo, naša slavna zastava in vsi naši dragi bratje!

Umor prestolonaslednika v Sarajevu pred sodiščem.

Proti morilcu Principu in njegovim pomagačem se prične — kakor smo že poročali — sodna razprava dne 12. oktobra. 37 tiskanih strani obsegajoča obtožnica se jim je pred par dnevi prebrala. Vseh obtožencev je 25, in sicer je med njimi 21 Srbov in 4 Hrvatje; 9 je dijakov, in sicer 4 gimnazijci, 3 učiteljskišniki, 2 obiskujeta trgovsko akademijo, 1 učitelj, 1 časnikar, 1 trgovec, 5 rokodelcev, vsi drugi so kmetje. Deset jih še ni starih 20 let, med temi je šest od 16 do 18 let starih. 9 je oženjenih, 2 vdovca, ostali so neporočeni. 13 obtožencev ima otroke, in sicer v skupnem številu 32. Obravnava bo trajala približno tri tedne. Obtožnica predlaga za vse smrtno kazen, za tiste pa, ki še niso stari 20 let, pa kazen 10—20 let težke ječe.

Boji na Francoskem bodo teden za tednom hujši. — Boji iz bližine. — Nezadovoljnost francoskih senatorjev in poslancev z generalnim štabom.

«Berliner Lokalanzeiger» je dobil iz Pariza čez Rosendaal na Nizozemskem poročilo, da v Parizu v krogih gotovih poslancev in senatorjev čedalje bolj narašča nezadovoljstvo s francoskim generalnim štabom. To nezadovoljstvo se opaža tudi med priznanimi vojaškimi pisatelji. Radikalni list «Petit Gironde» že več dni pri- naša ostre kritike radikalno-socialističnega senatorja Pelletana, prijatelja bivšega ministrskega predsednika Combasa. Pelletan, že od nekdaj hud nasprotnik Mille- randa in Delcasséja, očita vladi, da se je cenzura nad časopisjem v svobodomiselni Francoski zadnje dni tako zlorabljala, da niti vojaškim pisateljem ni bilo mogoče podati prebivalstvu prave slike o dogodkih na bojišču. List očita vrhovnemu poveljniku Joffreju, da se je za bitko ob Marni, ki bi morala privedi do tega, da se sovražnika izžene, preslabo pripravil. Neprestanih napadov na trdnjavske utrdbe pri Verdunu francoski generalni štab ni mogel ustaviti. Tudi se ni moglo pravočasno napraviti nikakih ovir novi nemški koncentraciji. Zato so današnje nemške pozicije veliko bolj ugodne nego francoske.

Poleg imenovanega lista izražajo tudi drugi listi resne pomisleke proti vporabi afrikanskih čet v zimskih bojih, ki bi bili zanje lahko usodepolni. Že sedaj, ko je nastopilo hladno vreme, je število bolnih med alžirskimi in senegalskimi četami grozno veliko. Prišlo bi gotovo do katastrofe, če bodo ti vojaki ostali na bojišču čez zimo.

Berolin. Wolffov urad poroča iz glavnega vojnega stana z dne 7. oktobra ob 10. uri zvečer:

Boji na desnem krilu na Francoskem niso dovedli še do nobene odlo-

čitve. Sunki Francozov v Argonih in na severovzhodni fronti pri Verdunu so bili nazaj vrženi.

BOJI V GORNJI ALZACIJI.

Geni, 7. oktobra. Neko poročilo iz Basla pravi, da so Francozi včeraj napadli nemške postojanke v dolini Münstra. Napad je bil odbit. Francozi so izgubili več topov. (Münster leži v Vogezih v Gornji Alzaciji na nemških tleh blizu francoske meje.)

FRANCOSKO POROČILO O BOJH.

Geni, 7. oktobra. Zadnje francosko uradno poročilo pravi, da se vrše na zahodnem krilu skrajno ljuti boji, ki so še neodločeni. Na različnih točkah so se morali Francozi umakniti in prepustiti ozemlje sovražniku.

FRANCOSKI POVELJNIKI.

Kodanj, 7. oktobra. Iz nekega situacijskega poročila v «Tempsu» se je končno zvedelo za imena raznih francoskih generalov. Poveljnik desnega krila je Sarrail, boje pri Verdunu in ob gornji Maasi vodi general Langle, pri Vitry le Francois poveljuje general Foch, pri Sezannes d' Espéry, na levem krilu pa general Manoury.

NOVI FRANCOSKI TEŽKI TOPOVI.

Kodanj, 7. oktobra. V francoskem mestu Creuzot noč in dan delajo težke topove, ki jih bodo sredi oktobra lahko odpeljali na bojno črto.

MILIJONI NEDOSTAVLJENIH POŠTNIH POŠILJATEV V PARIZU.

Pariz, 8. oktobra. Na tukajšnjih poštah uradih leži milijone nedostavljenih poštah pošiljatev.

PRED NEMŠKIMI TOPOVI NE VZDRŽI NOBENA TRDNJAVA.

Kristijanija, 8. oktobra. Vojaški sodrudnik lista Aftenposten piše pod naslovom: Antwerpen pred padcem: Na polju obleganja trdnjav je prinesla ta vojska celo vrsto presenečenj. Nemške oblegovalne armade so dosedaj veljavna načela popolnoma prezrle. Moderne nazore o načinu brambbe trdnjav proti artiljerijskemu ognju so strelji iz fenomenalnih 42 cm topov popolnoma ovrgli. Najnovejša metoda, po kateri nemške oblegovalne armade najmočnejše trdnjave odpihnejo, se danes lahko imenuje »made in Germany«.

NEMŠKI CESAR PRI RANJENCIH.

Kolin, 8. oktobra. Kakor v letih 1864., 1866. in 1870/71., so tudi v sedanji vojski nemške franciškanke sledile četam na bojišče, da strežejo ranjencem. Dne 20. septembra so imele v nekem velikem lazaretu visok obisk. Nemški cesar je prišel k ranjencem. Šel je od postelje do postelje in vsakega vojaka nagovoril. Končno je vsakemu ranjencu dal v spomin krasno cvetko. Tudi franciškanke je cesar nagovoril in vsaki podal roko.

ZAJET FRANCOSKI VLAK Z VOLNO.

Berolin, 8. oktobra. Hesenska divizija je zaplenila francoski tovorni vlak, ki je bil obložen z volnenimi izdelki v vrednosti pol milijona mark.

× × ×

LAŠKI LISTI POLNI HVALE O NEMŠKIH USPEHIH.

Rim. «Tribuna» piše z dne 3. oktobra: Francoski in nemški komunike o položaju na Francoskem se tokrat vjemata. Potrjujejo ga tudi gotove zasebne vesti, ki smo jih dobili. Po vsem tem sodeč, se zdi, da se je načrt Francozov, nemško desno krilo obkoliti, popolnoma ponesrečil in se ravno v nasprotno sprevrgel. Sedaj se zdi, da grozi francoskemu levemu krilu nevarnost obkolitve od nemške strani. Nemci so takoj, ko so zaslutili načrt Joffreja in se začutili zagrožene po armadi iz Pariza, poskrbeli po svoji navadni hitrosti in točnosti za obrambo. Vrgli so iz Lotaringije močne čete na desno krilo in tako onemogočili obkolenje. Ne moremo pa brez presenečenja brati zadnjih vesti, da se Nemci pripravljajo, da bodo od Francozov ponesrečeni načrt obkolitve sami skusili uresničiti. Odkod so mogli vzeti Nemci, ki morajo vedno večjo fronto proti ruskemu navalu na vzhodu postaviti, po dveh težkih mesecih vojske toliko novih moči, in sicer konjenice, ki toliko prostora pri transportu potrebuje. Zakaj se ni posrečilo Francozom, ki so imeli pred svojo fronto samo dve tretjini ali pa četrtino nemške armade, ki so se bojevali v lastni deželi, ki so jih podpirale trdnjave in močne utrdbe in ki so imeli za hrbtno veliko dobro mrežo zvez, zbrati zadnjih moči 150.000 do 200.000 mož v kaki neodvisni armadi, kar bi bilanco popolnoma izravnalo? Morda bomo dobili odgovor po vojski.

LAŠKI UČENJAKI ZA NEMČIJO.

Rim, 8. oktobra. Stopeneset laških učenjakov je izjavilo svoje simpatije za Nemčijo in protestiralo proti znani gonji radi Reimsa.

× × ×

ANGLEZI SE ČUDIJO NEMŠKIM USPEHOM IN NEMŠKI ŽILAVOSTI.

London. List «Times» piše: Močne nemške operacije na suhem mejijo že na predznost. Nemci se branijo v celi severni Francoski tako, da je njih bramba priznanja vredna. Na desnem krilu se nikakor ne omejujejo samo na brambo in napenajo vse sile, da Antwerpen vzamejo. Pokažejo lahko tudi na uspehe. Obenem so udri iz Vzhodne Prusije na Rusko; in četudi je njihov pohod proti Njemeni razpihnen na vse vetrove, vendar priča o njihovem pogumu. Sedaj prodirajo v velikih masah na fronti, 100 milj dolgi, v južnem Poznanju proti ruskim armadam ob Visli. Samo narod, ki ima pet milijonov za orožje sposobnih mož, je mogel toliko podvzetij ob istem času poskusiti. Nemci pokazujejo lahko v splošnem na jako dobre uspehe; samo da bi se znali dostojno bojevati, bi jih imeli za vredne nasprotnike. Wolffov urad dostavlja k temu: Priznanje o nemških uspehih v teh izvajanjih je tem več vredno, ker se nam daje z nevoljo, kar zadnji stavek priča.

ANGLEŽI PRIZNAVAJO NEMŠKE ZMAGE.

London. «Times» poroča iz Pariza: Četudi je imel sovražnik tuptam srečo, moralno razpoloženje francoskih čet je kljub temu neomajno.

ANGLEŠKE SODBE O VOJSKI.

London. «Daily Telegraph» piše: Boji na Francoskem bodo brez dvoma teden za tednom hujši. Če se posreči

Nemce nazaj čez mejo vreči, bo potem vsaka obkolitev nemogoča. Doživeli bomo boje iz bližine, ki spominjajo na oblegovalne operacije s paralelnimi jarki in utrdbenimi deli z razdaljo komaj 20 metrov narazen. To bo brez dvoma največji in najstrašnejši oddelek cele vojske.

Posadka Antwerpna, ki šteje po belgijskih in angleških poročilih okoli 200.000, v resnici pa najbrže ne nad 100.000, ima še vedno toliko ofenzivnega duha, da napada nemške čete, ki čedalje bolj obkrožujejo mesto. Kljub temu pa posadka ne more Nemcem za- braniti, skozi 13 km široko odprtino, katero so napravili v zunanjem pasu utrdb proti notranjim utrdbam, katere že od nedelje samo obstreljujejo. Belgijski general je nagovoril vojake in jih skušal opogumiti s tem, da jim je naznanil prihod pomožnih angleških čet. Takoj nato so pa padle prve nemške granate v mesto.

Po poročilih iz Rotterdamu se vrše severno od reke Nethe hudi boji. Ko so v soboto Nemci zavzeli utrdbo Lierre, so prisilili nek angleški armadni zbor, da se je umaknil v trdnjavo. Sedaj je vsa belgijska armada, ki pride v poštev za operacije izven mesta, potisnjena med Antwerpen, Lierre in Scheldo. Tu se bijejo hudi boji.

Nemški oblegovalni armadi pove- ljuje general pl. Beseler, ki je star 65 let. Leta 1911. je bil vpokojen, sedaj pa zopet reaktiviran.

ANGLIJA ANGLEŽEM.

Kodanj, 8. oktobra. (Kor. u.) «Ber- linsge Tidende» poroča iz Londona: Pod geslom »Anglija Angležem» se je zadnji čas pričelo gibanje, da bi se od strani Anglije vračalo vsako blago iz inozemstva. Zdaj se je pa ustanovila družba uglednih zastopnikov plemstva in trgovcev, ki si je stavilo za nalogo, da svari Angleže pred preveliko ozko- srčnostjo. Naglašajo, da se morejo Ang- leži kolikor mogoče ozirati na indu- strijo zveznih in nevtralnih držav, ki žive z Anglijo v prijateljskih odno- šajih.

OPREMA ANGLESKIH ČASTNIKOV

London, 3. oktobra. (Kor. urad.) Preko Berolina se poroča: Neki častnik, ki se na- haja v fronti, piše listu «Times»: Večina angleških častnikov se je popolnoma na- pačno opremila, tako, kakor da bi odha- jali v vojno v kaki naselbini, oziroma lov- sko ekspedicijo ali pa kakor da bi prič- kovali, da bodo vedno mogli spati na ved- rem. Drugi so vzeli s seboj: mnogo sveč, mila, posode, zdravil, posteljne oprave itd., kakor da bi Francozi živeli v temi, spali na tleh in se nikoli ne umivali.

× × ×

FRANCOSKE ŠPIJONAŽE V ŠVICI. Bazel, 8. oktobra. Tu so prišli na sled francoskemu špijonažnemu uradu.

IZMIŠLJENO POVELJE CESARJA VILJEMA.

Berolin, 6. oktobra. (Koresp. urad.) Angleško časopisje poroča o nekem dnevnem povelju cesarja Viljema, v katerem je z zaničljivimi izrazi govoril o angleški armadi in pozival, da se uniči. Vse to je izmišljeno, takega dnevnega povelja ni bilo.

FRANCOSKE LAŽI O NEMŠKEM PRESTOLONASLEDNIKU.

Berolin, 6. oktobra. (Koresp. urad.) Reuterjev urad je poslal uradu Ritzau v Kodanju v razširjanje brzojavko, ki po «Tempsu» posnema to-le poročilo: Neka baronica de Baye obdolžuje nemškega prestolonaslednika, da je na gra- du Baye pri Champaubert oropal umetnine in dragocenosti in ob odhodu z nogami teptal slike ruskega carja in carice. To poročilo je nesramna laž. Uradno se je dognalo, da prestolona- slednik nikoli ni bil na gradu Baye. Tudi čete njegove armade niso tjekaj dospele. Tudi ni res, kar so francoski listi poročali, da so Nemci razdejali Po- incarejevo posestvo Ribetcourt v Lotar- ingiji. Ribetcourt je pač od 6. do 9. septembra ležal v žarišču bojev, ogenj iz topov ga je užgal, toda to so bil fran- coski topovi.

BURSKI GENERAL V FRANCOSKI VOJSKI.

Rotterdam, 4. oktobra. Iz Londona poročajo, da je došel burški general Joubert, ki je igral v burški vojski proti Angležem važno vlogo, v Bordeaux in prosil francoskega vojnega ministra, da bi se smel bojevati na strani generala Frencha.

Obstreljevanje Kotorja.

Graški listi poročajo: Francosko voj- no brodovje obstreljuje kotorske utrdbe naprej, ne da bi napravilo posebno škodo. O tem poroča «Corriere d'Italia»: 5. t. m. so obstreljevale tri velike francoske oklop-



Nemška infanterija v boju.

nice v družbi več križark utrdbo Lustico pri Kotorju. Ogenj iz topov utrdbe je večkrat dve francoski križarki tako zadal, da sta morali zapustiti bojišče. Večji obeh

križark so bili odbiti dimniki. Manjšo križarko, ki so ji avstrijske krogle poškodovale stroje, sta morali dve manjši križarki odpeljati v Krfski kanal.

Antwerpen se bo branil do skrajnosti. — Nemci pričeli obstreljavati notranje utrdbe.

NEMCI ŽE OBSTRELJUJEJO ANTWERPEN.

Berolin. Wolffov urad poroča iz glavnega stana z dne 7. oktobra ob desetih zvečer:

Pri Antwerpnu je fort Brochen v naših rokah. Napad je prekoračil že sektor Nethe in se bliža že notranjemu pasu fortov. Neka angleška brigada in Belgijci so bili med notranjim in zunanjim pasom utrdb nazaj vrženi v Antwerpen. Vjeli smo na prostem polju: štiri težke baterije, 52 poljskih topov, več strojnih pušk, med njimi tudi angleške.

Rotterdam, 7. oktobra. Nemci, ki so prodirali v smeri proti severu, so že pričeli obstreljevati Antwerpen sam. V več krajih, ki so samo 3 do 4 km oddaljeni od Antwerpna, so napravili nemški šrapneli velika opustošenja.

London. Listi poročajo uradno obvestilo iz Antwerpna z dne 6. oktobra ob 10. uri zvečer. V tem naznanja vojaški guverner županu, da stoji mesto neposredno pred obstreljevanjem. Tisti, ki mislijo mesto zapustiti, se prosijo, naj takoj odpotujejo. Obstreljevanje ne bo imelo na brambo mesta nobenega vpliva; mesto se bo branilo do zadnjega.

Frankobrod ob Meni, 8. oktobra. (Kor. urad) »Frankfurter Ztg.« poroča iz Amsterdama 7. t. m.: Ob 1/2 8. uri

Kje so Rusi sedaj na Ogrskem?

Dunaj, 8. oktobra. Rusi se nahajajo na prelazu Kőrösmező v popolnem umikanju.

Francoski špijoni v Karpatih.

Krakov. Listi poročajo: Rusi so udrli z oddelkom svojih čet v prelaz Uzsok in so prekoračili Karpate. Ta začasen, strategično brezpomenljiv uspeh pa ni pripisovati njim, ampak špijonom. Spomladi letos so se oglašili v Galiciji francoski mešetarji, ki so nameravali kupiti veliko ozemlje Bytkov, ležeče na gališko-ogrski meji, ki je polno nafte. Sestavil se je francoski konzorcij, njemu na čelu grof Monjeau. Prišli so inženirji, ki so na podlagi kart, izdanih od generalnega štaba, ozemlje v Karpatih preiskali, premerili in si zaznamke napravili. Nazadnje so kupili Bytkov za 20 milijonov. Za provizije in stroške so plačali 1 milijon, za aro so dali 2 milijona. Ostali milijoni naj bi se plačali letos v juliju. Kar naenkrat se je kupčija proglasila za nično in neveljavno in ara je zapadla. Brez dvoma se tu ni šlo za kupčijo, ampak za preiskavo ozemlja v Karpatih, ki je sedaj Rusom olajšala pot čeznje.

Poziv gališkim državnim uradnikom.

Biala, 8. oktobra. Uradni list »Lemberger Ztg.« ki izhaja sedaj v Biali, prinaša naslednji uradni komunikat: Gališki cesarski namestnik poziva s tem gališke državne uradnike vseh kategorij, ki so vsled vojnih dogodkov zapustili svoja mesta in ki še niso naznanili, kje se sedaj nahajajo, naj nemudoma brzojavnim putem naznanijo svoje natančne naslove namestniškemu predsedstvu v Biali.

Japonske čete dobajajo Rusiji na pomoč.

Kodanj, 8. oktobra. »Politiken« poroča iz Dunaburga, da dobajajo tja japonske čete. Skupno pričakujejo 150 tisoč Japoncev.

Rusi kupujejo na Japonskem orožje in municijo.

Dunaj, 8. oktobra. Rusi kupujejo v Tokiu velikanske množine municije in orožja.

Ruski parlament belgijskemu.

Kolin. »Kölnische Zeitung« poroča od holandske meje. Ruski parlament je poslal belgijskemu sledečo adresno: »Čela Rusija zasleduje z največjim občudovanjem junaški boj, ki ga bojuje belgijska armada proti zločinskemu, neizprosnemu sovražniku. Z naj-

zjutraj so Nemci naznanili, da bodo ob 1/2 10. uri pričeli obstreljevati mesto Antwerpen. Belgijska vlada se je preselila ob 1/2 12. uri v Ostende. Kralj je ostal v mestu. Številni begunci so vsled naznanitve obstreljevanja došli na nizozemsko mejo.

× × ×

VELIKO ŠTEVILO RANJENCEV.

Kolin, 7. oktobra. »Kölnische Ztg.« poroča z nizozemske meje: Število sem došli ranjencev je tako veliko, da morajo vlaki dva do tri dni čakati. Tu pričakujejo dohod vojnega ministra iz Antwerpna. Državni arhiv so prenesli iz Antwerpna v Ostende.

BOMBARDIRANJE LAEKNA.

Amsterdam, 7. oktobra. Nemci so pričeli obstreljevati Laeken, (severno od Bruslja).

Številni begunci in belgijski vojaki prihajajo na Nizozemsko.

Laeken je v ognju.

× × ×

BELGIJCI RAZSTRELILI LADJE SOVRAŽNIH DRŽAV.

Haag, 8. oktobra. Poroča se, da so Belgijci v Antwerpnu zadržanim nemškim in avstrijskim ladjam parne kote z dinamitom razstrelili. Število avstrijskih ladij baže ni bilo veliko.

večjo napetostjo posluša poročila o samozataji junaškega, belgijskega naroda. Vaša dela spominjajo na junaštva Vaših očetov. Junaško obnašanje je prva in največja žrtev, ki se mora do prineesti, da se svet reši napadov nemške besnosti in norosti. Hrabri belgijski lev naj živi! Naj bi glasilo vašega grba: L' union fait la force, zmagalo, potem bo na razvalinah propadlih stavb kraljevala namesto splošnega nadgospodstva, ki ga hoče Nemčija, svoboda, enakost in bratstvo!

»Kölnische Zeitung« pravi; če bi časi ne bili tako resni, bi se v odgovor ves svet smejal, če sliši, da prihajajo od Neve sem glasovi o prostosti, enakosti in bratstvu.

Najnovejše iz Italije.

ODSTOP DI SAN GIULIANA.

»Corriere della Sera« poroča, da se je zdravje italijanskega zunanjega ministra sicer zboljšalo, a ker so mu predpisali zdravniki skoraj popoln mir, je njegov odstop neizogiben. Kot njegova naslednika prideta v pošte Martinini in Tittoni.

POGOVORI DI SAN GIULIANA.

Rim, 6. oktobra. »Tribuna« piše, da je italijanski zunanji minister Di San Giuliano sprejel danes nemškega veleposlanika pl. Flotowa, grškega poslanika Koromillasa in da se je dolgo časa posvetoval z ministrskim predsednikom Salandro.

ITALIJANSKI VOJNI PODTAJNIK GENERAL TASSONI VSTOPI ZOPET V VOJSKO.

Rim, 6. oktobra. »Giornale d'Italia« poroča, da je iz bojev v Cirenaiki znani general Tassoni na lastno prošnjo zapustil mesto vojnega podtajnika ter vstopi zopet v aktivno vojaško službo.

ITALIJANSKA KRALJICA V BLAGO-SLOVLJENEM STANJU.

Rim, 6. oktobra. »Agenzia Stefani« poroča: Prefekt kraljeve palače, veliki dvorni ceremonijar markiz Borea d'Olmo je danes po kraljevem nalogu obvestil predsedništvo zbornice in ministrstva ter druga pristojna mesta, da je kraljica Je-

lena srečno končala peti mesec blagoslovljenega stanja.

Napelost med Nemčijo in Portugalsko.

Berolin, 8. oktobra. Med Portugalsko in Nemčijo je nastala resna napetost. Angleška hoče pripraviti Portugalsko do tega, da opusti nevtraliteto in se udeleži bojev.

BOJI V VZHODNI AFRIKI.

Berolin, 8. oktobra. (Kor. urad.) Wolf poroča: Neko oficijelno obvestilo britskega kolonialnega ministrstva izvaja: Sovražnik je poskusil meseca septembra večkrat udreti v Britsko Vzhodno Afriko, da odreže Ugandsko železnico. Vsi poskusi pa so bili odbiti; le neko obmejno postajo drži neki majhen nemški oddelek. Redne posadke so pomnožili z indijskimi četami. Kamerunski guverner pa poroča, da so Nemci začetkom septembra bili zmagovite boje z Angleži in s Francozi. V teh bojih sta padla nadporočnika pl. Rotkirch in Milbrat ter okrajni uradnik Ransch. Merodajna mesta sodijo, da so se bili ti boji ob rekah Benue in Cross.

Japonci na Maršalskih otokih.

Tokio, 8. oktobra. (Kor. urad čez Berolin.) Uradno se poroča: Neki japonski mornariški oddelek je zasedel brez odpora Jaluid, sedež nemških oblasti na Maršalskih otokih. Japonska mornariška uprava izjavlja, da so v Jaluidu iz zgolj vojaških razlogov izkrcali vojake in da mesta ne nameravajo trajno obdržati. — Wolff pristavlja poročilo, da Jaluid ni utrjen.

Državni bankrot Kila'ske.

V »Lokalanzeigerju« objavlja neki nemški trgovec iz Tlencina: Tu je seveda vse razburjeno. Nemške, angleške in francoske ladje ne vozijo več. Ker pošta ne posluje in ker so brzajavne postaje v rokah Angležev, nemške trditve tudi ne morejo več dobiti denarja. Kitajci so pred bankrotom. Armada se bo ker ne dobe vojakov plač razdelila v brezštevilne roparske čete. V Šangaju je brez kruha 30.000 kulijev ker se je plovba ustavila. Kulijem ne preostane nič drugega kakor pleniti.

Wilsonov odgovor cesarju Viljemu.

Berolin. »Norddeutsche Allg. Zeitung« objavlja pismo, s katerim odgovarja predsednik Zedinjenih držav, Wilson cesarju Viljemu na njegovo znano brzajavko, v kateri je cesar protestiral proti načinu boja sovražnikov. Wilson pravi, da se čuti počaščenega, ker se je obrnil cesar Viljem nanj in na njegovo sodbo. Sodbe ne izreče nobene za sedaj, ker bi ne bilo v sedanjih razmerah to modro in koristno. Po vojski bo prišel obračun in sodba človeštva. Kdor se je pregrešil, na tega bo padla sodba. Wilson moli, da bi bilo kmalu konec te vojske.

Kolera.

KOLERA V AVSTRIJI.

Dunaj, 8. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni oddelek notranjega ministrstva izjavlja: 7. oktobra se je bakteriološko dognal po en slučaj kolere na Dunaju in v Gradcu, dva slučaja na Moravskem v Velikem Mienčicu, okraj Ustje, v Šleziji po en slučaj v Jägerndorfu in v Tišinu, v Galiciji dva slučaja v Fialtkovi, okraj Sandec. Na Dunaju, v Gradcu in v Jägerndorfu gre za osebe, ki so došle s severnega bojišča. 6. t. m. je pa došlo poročilo, da je dognanih v Gorlicah (Galicija) med vojniki 20 slučajev azijske kolere.

KOLERA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 7. oktobra. Uradno se poroča, da je zaznamovati na Ogrskem 19 slučajev kolere, 10 na deželi, 9 v mestu.

V poročilih o ranjencih in bolnikih št. 20

se nahajajo med drugimi sledeči: Praporščak Knopp, Franc, 17. pp., ranjen, na Dunaju; nadporočnik Lenart Franc, 17. pp., iz Slov. Bistrice, ranjen, na Dunaju; stotnik Möbucs Rudolf, 17. pp., ranjen, v Lincu; poročnik Slašek Viljem, 47. pp., bolan, v Budimpešti; podpolkovnik Ventour pl. Thurman Hugo, 17. pp., ranjen, na Dunaju; Oreh Jožef, 87. pp., bolan, na Dunaju; Beguš Janez, 27. dom. p., iz Gralhovega, ranjen, na Dunaju; Bernard Franc, 27. dom. p., ranjen, na Dunaju; Bärja Anton, 47. pp., iz Maribora, ranjen, na Dunaju; Cerv Andrej, 27. dom. p., ranjen, na Dunaju; Černič Andrej, 27. dom. p., ranjen, v Gorici; Cvar Alojzij, 17. pp., iz Sodražice, ranjen, na Dunaju; Cvetko Anton, 87. pp., bolan, na Dunaju; Duhanec Anton, 17. pp., iz Krškega, ranjen, na Dunaju; Grašič Tomaž, 87. pp., ranjen, na Dunaju; Jakšič Franc, 87. pp., bolan, na Dunaju; Jensko Janez, 27. dom. p., iz Bohinjske Bistrice, ranjen, na Dunaju; Korošec Janez, 87. pp., ranjen, na Dunaju; Kranjc Franc, 47. pp., ranjen, na Dunaju; Markovič Jožef, 17. pp., ranjen, na Dunaju; Mihevc Karel, 27. pp., ranjen, na Dunaju; Pernat Alonzo, 26. dom. p., ranjen, na Dunaju; Pozarnik Adam, 47. pp., ranjen, na Dunaju; Prašnikar Ferdinand, 17. pp., ranjen, na Dunaju; Sedej Jakob, 7. lovski bataljon, iz Vrhnike, ranjen, na Dunaju; Štupica Jožef, 27. dom. p., ranjen, na Dunaju; Suplik Franc, 17. pp., bolan, na Dunaju; Tomele Franc, 27. dom. p., ranjen, na Dunaju; Zadnik Valentin, 27. dom. polk, iz Vrha, ranjen, na Dunaju; Zeberle Janez, 17. pp., iz Ljubljane, ranjen, na Dunaju; Znidaršič Martin, 7. lovski bataljon, ranjen, na Dunaju.

Razna poročila.

NADVOJVODA EVGEN PRI RANJENCIH.

Dunaj, 8. oktobra. (K. u.) Nadvojvoda Evgen je 6. t. m. obiskal v garnizijski bolnišnici št. 2 ranjence. Govoril je skoraj z vsakim. Ker se je mrščilo, je prekinil obisk in izjavil, da bo še prišel. Včeraj je obiskal ranjence v garnizijski bolnišnici št. 1, kjer je v častniški bolnišnici tolažil ranjene častnike. Nadvojvodinja Izabela je obiskala 7. t. m. rezervno bolnišnico v umetniški palači za secesijo.

VODITELJ FRANCOSKIH KATOLICANOV UMRLA (?)

Iz Genfa se poroča: Akademik grof Albert de Mun, voditelj francoskih katolicanzov, je umrl v noči na 6. oktobra v Bordeauxu. Zadel ga je srčna kap.

BOGATA POMOČ VZHODNI PRUSIJI.

Berolin, 8. oktobra. Wolffov urad poroča: Pruskemu deželnemu zboru bo predložena predloga za pomoč Vzhodni Prusiji. Predloga bo zahtevala več sto milijonov mark.

RUSKA KNEGINJA UMRLA NA POTU V RUSIJO.

Solun. Kneginja Vaurov, ki je bila na potu iz Genfa v Rusijo, je tukaj v ruski bolnišnici umrla.

AMERIKANCI ZA AVSTRIJSKI IN NEMŠKI »RDEČI KRIŽ«.

Berolin. V nekaj dneh pride v Berolin ekspedicija amerikanskega »Rdečega križa«, obstoječa iz zdravnikov in strežnic. En del gre k avstrijski, drugi del k nemški armadi na bojišče.

Dnevne novice.

+ Darila za naše v vojni se nahajajoče vojake: Ker je bilo že več dam v Ljubljani in na deželi tako ljubeznjivih, da so blagovolile prevzeti izdelovanje zimskih oblačil in drugih branil proti mrazu za naše vrle v vojni se nahajajoče vojake, se iste nujno prosijo, da izgotovljene izdelke čim preje, in sicer odslej pri novem nabiralšču, pri c. kr. deželnem predsedništvu v Ljubljani, Bleiweisova cesta, oddajo, da bo mogoče te izdelke v njih namen porabiti. Čim se bliža zimski čas, je potreba po branilih proti mrazu vedno večja. Posebno se potrebujejo jopiči, dokolenice, snežne oglavnice in palčniki (ne zapestniki). V prvi vrsti se torej prosijo, da se navedenih predmetov kolikor mogoče veliko izdelajo. Vsa vrhinja oblačila morajo biti sive barve. Pripomni se, da se bo na posebna namenila, na primer »za vojake domačih krdele« točno oziralo.

+ Cesar pri prvem svetem obhajilu svojega pravnika. Dne 6. t. m. je bila v Schönbrunnu ganljiva domača cerkvena slavnost. Najstarejša sinova kneginje Elizabete Windischgrätz, 11. letni princ Franc Jožef Windischgrätz in njegov dve leti mlajši brat princ Ernest sta bila prvič pri svetem obhajilu. Slavlja se je udeležil tudi cesar Franc Jožef. Maševal in obhajal je princa katehet znani jezuit pater Kolb.

+ Dr. Sylvester za novo vojaško granico. Predsednik državnega zbora je na shodu nemško - naprednega društva razpravljal o tem in onem. Med drugim je omenil, ali ne bi kazalo, da bi se v Avstriji utrdila gotova obrambna črta. To ozemlje naj bi stalo pod



Zemun.

vojaško upravo in naj bi bilo za civilne ljudi nepristopno. Obrambni pas bi bil neka vojaška granica, kakor je bila na jugu še do leta 1860., in ki se je raztezala od Adrije do Sedmograške. Dr. Sylvester je izjavil, da naj brez skrbi in mirno gledamo v bodočnost, končna zmaga našega orožja bo že prišla. To smemo upati.

+ **Proti obrekovalcem.** Iz Slov. Bi- strice se nam poroča izpred sodišča: Mar- jeta Jevšenak, podomače Katerčka, je pravila, da je č. gospod župnik iz Sv. Ven- česla pobiral za Srbe in da bo kmalu za- prt. Za to obrekovanje je dobila imenova- na teden dni zapora s postom, trdim leži- ščem in temnico. — Druga ženska Eva Pe- tek je istega gospoda župnika dolžila, da je rekel: Če zmagajo Srbi, bomo vsi sreč- ni. Ker pa bodo zmagali naši, bomo vsi ne- srečni. Za to je dobila ta ženska pet dni zapora z enim postom. — J. Höbl, posest- nik v Vuzenici, se je dne 4. septembra leta 1913. izrazil, da je v Vuzenici dosti Sr- bov in da je občina tudi nabirala za Srbe. Navzoči Janez Kričej je odgovoril, da to ni res, kar lahko dokazujejo občinski ra- čuni, na kar pa Höbl pristavi, da so raču- ni lahko pretvorjeni in da je vsa občina taka. Občinski predstojnik A. Mravljak in občinski odbornik Janez Kričej sta vložila zasebno obtožbo zoper Höbla, ki je bil dne 30. septembra pred c. kr. okrajnim so- diščem obsojen na 80 K globe ali pa osem dni zapora ter mora plačati tudi vse stroške.

+ **Imenovanje.** Za postajenačelnika v Zidanem mostu je imenovan gos- pod Gustav Motka, dosedaj postaje- načelnik na Opčini.

+ **Srebrni zaslužni križec** je po- delil cesar jet. nadpazniku Mihaelu Petriču v Gorici povodom njegovega umirovljenja.

— **Trpljenje obrekovalnega koro- škega duhovnika.** Graški listi poročajo po »Kärntner Tagblattu« z dne 7. ok- tobra: »Dne 28. julija je bil vsled de- nunciranja aretiran župnik Ivan Mahrhofer v Pokrčah in najprej izročen sodišču v Celovcu, čez nekaj tednov pa prepeljan na vojaško sodišče v Gradcu. Zaznamek grehov, ki so mu jih napravili, ni bil majhen: Veleizdaja, srbska špijonaža, velikosrbska propa- ganda, razširjanje domovini sovražnih misli, prireditve zarote proti Avstriji! Ravno dovolj, da se mu vrže pečat smrti vredne pošasti. Koliko je ostalo od vseh teh denunciantskih obdolženj po natančno izvršeni preiskavi, se laho- ko spozna iz tega, da je cela papirna zgradba naprtenih mu strahot razpa- dla in je bil župnik Mahrhofer dne 5. oktobra znet izpuščen na svobodo. Proti brezvestnim denunciantom je vložil tožbo radi obrekovanja. Kar je pa med tem prestal sramote, razburje- nja in nadlog, se pač nikdar več ne da popraviti.«

+ **Ekspozit lesa.** Državni zakonik ob- javlja izpremenjeno izvozno prepoved. Predmetni ukaz naveda znatno število predmetov, katere je prepovedano v ino- zemstvo izvažati. Za deželo Kranjsko in za naše gospodarstvo je posebne važnosti, da je odpravljena prepoved za eksport lesa. Naši lesni interesenti morejo sedaj les izvažati, ne da bi bilo treba izposlo- vati si posebno izvozno dovolilo. Prepove- dano je sedaj le še izvažati les sledeče vrste: Jamski les, ročaji za puške, želez- niški pragi, les za telegraf. V veljavi pa ostane izvozna prepoved za lesno oglje. Kdor hoče eksportirati lesno oglje, mora dobiti posebno dovoljenje od c. kr. fi- nančnega ministrstva.

— **Vojaški zaslužni križec** z voja- ško dekoracijo je podeljen majorju peš- polka št. 27. Rudolfu Schwarzu in poročniku pešpolka št. 27. Miroslavu Pourju.

— **Vojni kurat Drexel**, bivši poslanec, je v ruskem ujetništvu.

Na severnem bojišču je padel nad- poročnik 55. pešpolka Milan Rud- man, doma iz Krške vasi na Dolenj- skem. — Njegov brat, stotnik 53. peš- polka je bil ranjen na južnem bojišču in leži v Zagrebu. — Dne 8. sept. je v Galiciji padel Anton Hled iz št. Fer- jana pri Gorici, narednik 97. pešpolka. Služil je kot četovodja zadnje leto. Zad- nji čas je avanziral za narednika. Pred- no je šel v vojaške, je bil delaven član in pevec kat. bralnega društva in Orla. V vojski sta še 2 njegova brata. — Na severnem bojišču je padel slušatelj prava rezervni kadet polka št. 47. Josip Milovčič, odlikovan s srebrno ko- lajno hrabrosti I. reda. Bil je edini sin predsednika deželne sodišča v Tr- stu. — Padel je na severnem bojišču načelnik Orla iz Gabrij na Vipavskem Vales.

— **V proslavo cesarjevega godu** je v soboto 3. t. m. zvečer igrala po Gorici mestna godba. Hiše so bile v nedeljo okrašene z zastavami.

— **Za vojake na bojišču** so v sobo- to celi dan gospe goriške družbe nabi-

rale darov po Gorici. Lepo okrašeni vo- zovi, prepleteni zelenjem in črno-rume- nimi zastavami so bili polni darov, ki jih je goriško prebivalstvo brez razlike narodnosti naklanjalo našim vojakom. Bili so to res lepi prizori. — Pri tej pri- liki opozarjamo na poziv S. K. S. Z. za Goriško in prosimo naše rojake in dru- štva, naj darove pošiljajo S. K. S. Z., ki jih bo potem potom slovenskega odseka Rdečega križa oddajala naprej.

— **Poročil** se je knjigovodja Hrvat- sko-slavonske banke za parcelacijo v Zagrebu g. Ivan Šinkovec z gđ. Mimi- co Sekovanič z Bleda.

— **Ranjenci** v Gorici so nadalje še naslednji: Jožef Saksida, bolan, iz Prva- čine; Rafael Mahnič iz Kopra; Ballaben iz Fare; Nikolaj Fachinetti iz Gradeža; Leo- pold Mezzorana iz Fare; Leopold Brešan iz Ločnika. Razen zadnjega, ki je lovec 20. bataljona, so vsi ostali domobranci 27. do- mobranskega polka.

— **Podpolkovnik Karol Breindl** pešpolka št. 17. I. bataljona, je bil dne 26. avgusta pri Gologory, severno od Przemyslany-ja, ranjen. Od tedaj ni nobenega poročila o njem. Kdor kaj ve o njem naj nam sporoči.

— **Pogreša** se vojak poddesetnik 17. pešpolka, 2. stotnije Franc Bokal iz Štepanje vasi pri Ljubljani, ki je odšel iz Ljubljane 13. avgusta na severno bojišče. Ker so vsa poizvedovanja za njim od 26. avgusta zaman, se prosi, kdor bi izmed tovarišev kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti njegovemu bratu Antonu Bokal v Katoliški tiskarni v Ljubljani.

— **Dominikanke, oališke begunke, v Kamniku.** »Grazer Volksblatt« poro- ča: Skozi Gradec se je peljalo s poštnim vlakom 64 sester reda sv. Dominika, ki prihajajo iz Galicije. Sestre so morale svoj samostan zapustiti, ker so ga pri- redili za bolnišnico. Odpotovale so v Kamnik na Kranjskem.

— **Iz ljudskošolske službe.** Za kraje, vsolane v ekskuredno šolo Kostel, se usta- novi za čas potrebe ekspoziura na ljud- ski šoli v Banjaloki s stališčem v Kostelu in se v to svrhu nastavi še ena prov. učna moč. Izstopili so iz službe: Marg. Tratnik na priv. nam. lj. šoli na Jesenicah, mesto nje vstopila Marija Tschada; katehet Ign. Nadrah iz priv. učiteljske pri uršulinkah v Škofjiloki, ker je bil imenovan kanonikom ter pom. učiteljica S. Marija Šolar in vstopila mesto njiu za kateheta Karel Čerin in učiteljica S. Klementina Drole; Frida Ranzinger in Jerica Rabič iz priv. lj. šole nem. šol. kuratorija, mesto njiu vstopila Friderika Mikula in Karel Schanda. Kot volonterke so pripuščene: Ljudmila Leder- has na priv. šoli v Lichtenthurnu, Ivana Mihelič na lj. šoli v št. Vidu pri Ljubljani, Josipina Mikolič in Marija Breznik na de- kliški ljudski šoli v Rudolfovom, Angela Hafner na deški ljudski šoli v Kranju, Va- lentina Tepina na ljudski šoli v Trnju. Na- učno ministrstvo je izjemoma dovolilo red. duhovniku Alojziju Kastelic, da sme pre- vzeti za šolsko leto 1914-1915 in 1915-1916 vodstvo na priv. ljudski šoli na Ra- kovniku.

— **Iz ljudskošolske službe.** C. kr. de- želni šolski svet je dopustil k brezplačni šolski praksi na petrazrednici v Novem mestu učiteljico Marijo Lončar.

— **Vinska letina na jugu.** V Dalmaciji je zadnje čase precej deževalo, kar je bilo neugodno za grozdje. Letina bo obilna, to- da bati se je, da ne bo kupcev. Istra pri- čakuje dobro letino, sicer manj pridelka, a boljših cen. Zadnja štiri leta je istrska tr- govsko in obrtna zbornica izdajala dnevno cenik srednjih cen istrskega grozdja in ga je pošiljala občinam, zadrugam in intere- sentom. Ta akcija pa ni pospešila vinske trgovine. Od tu in tam so se sicer dobili točni podatki, toda dnevna množina gro- zdja, ki je prihajala na trg, se ni objavljala. Zato se je lahko marsikateri trgovec spravilo v zmotu. Zbornica odslej ne bo več objavljala dnevnih srednjih cen. Na Gorškem svari deželni odbor vinogradni- ke, naj se ne dajo preslepiti od raznih lju- di, ki pravijo, da bo vsled vojske cena grozdja zelo padla. Deželni odbor pripo- roča posebno skrbno pripravo in kleta- renje vina kakor tudi največjo previdnost pri sklepanju pogodb za prodajo grozdja in vina.

— **Sin ubil očeta.** Na Dovskem pri Sevnici je prišlo večkrat do preprirov med posestnikom Jožefom Radič in njegovo rodbino. Radič je bil pijanec in je v pijanem stanju velikokrat z no- žem v roki preganjal svojo družino. Te dni je bil pijan pripeljan domov in je ležal kar zunaj na vozu. Najstarejši sin Martin se je bal, da se ne bi oče prebudil in jih po stari navadi zopet podil z nožem, zato se je ponoči splazil iz hiše, udaril s kamnom parkrat očeta ter mu razbil lobanjo, nato pa pre- vrnil voz. Zjutraj so našli očeta v mla- ki krvi in v zadnjih zdihljajih.

— **Nov »kmečki strah«.** »Salzbur- ger Volksblatt« se poroča iz Gastein- ske doline: Govori se, da je zopet na- stopil neki »kmečki strah«, ki se klati

po Rathausber - Napfeldski planini. Kmetu Ivanu Sienser iz Pussarnitze je raztrgal tri ovce. Najbrže gre za podiv- jale pse. Različnim posestnikom se je pogubilo več ovac, katerih ne morejo najti.

Ljubljanske novice.

lj **Za sprejemanje in odpošiljanje na Kranjskem nabranih daril za naše vojake** v vojni, posebno perila, oblačil in branil proti inrazu ustanovilo se je nabirališče pri c. kr. deželni pred- sedništvu v Ljubljani. Delavne moči, s katerimi c. kr. deželno predsedništvo raznolaga, ne zadostujejo, da bi se za- moglo s sprejemanjem, inventarizira- njem in odpošiljanjem daril spojeno delo hitro opraviti. Marsikateri gospod- je vpokojeni častniki, vpokojeni urad- niki in drugi prijatelji armade bodo gotovo radi pripravljeni, s prostovolj- nim brezplačnim sodelovanjem pripo- moči, da se zamore darila, katera pa- triotična srca podarijo, našim vrlim vojskujočim se vojakom čim preje do- poslati. Taki gospodje se srčno prosijo, da naj se posvetijo temu delu ljubavi do bližnjega. Posebne vrednosti bi bilo sodelovanje v skladiščni stroki izvež- banih gospodov. Prijave naj se blago- voli poslati c. kr. dež. predsedništvu v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica št. 20, I. nadstropje.

lj **Posebni vlak »Rdečega križa«** je včeraj ob 11. uri ponoči pripeljal v Ljubljano 360 vojakov. Ranjenci so Hr- vatje in sicer domobranski polkov 25. 26. 27. 28. 74 in infanterijskih polkov 102 in 28. Bojevali so se pri Loznici, Črnem vrhu in Srbski Rači. Od došlih je 64 težko ranjenih, 290 lahko 8 je bol- nih. Pravijo, da imajo Srbi utrjen vsak griček. Bojevali so se celo 70 letni starčki. Vojujejo se tudi vsi otroci, ki so nad 10 let stari. Naši vojaki so ob- čudovanja vredni.

lj **Na južnem bojišču** je padel stotnik 2. bosensko-hercegovskega pešpolka Fri- derik Jeločnik, sin g. Antona Jelo- čnika, bivšega knjigovodja v Litiji in pri Souvanu v Ljubljani. Pokojnik je nečak tukajšnjega predsednika krojaške zadru- ge g. Franca Jeločnika. Stotnik Jeločnik je bil ljubljeneč mostva, z vsakim vojakom je prijazno občeval in vsakega vojaka vedno ljubeznivo nagovarjal: »Sinko moj«.

— Slava junaku!

lj **Prošnja.** Janez Grošelji prosi do- tičnega gospoda korporala 27. domo-

branskega pehotnega polka, ki se je oglašil v terek, dne 6. t. m., ko njega ni bilo doma, v njegovem stanovanju na Rimski cesti št. 13 v zadevi pogre- šanega poročnika Rudolfa Gro- šelji, da bi še enkrat prišel k njemu.

lj **Na severnem bojišču** je izgubil obe nogi nadporočnik 17. pešpolka Friderik Klementschi. Umrl je v bolnišnici. — V ruskem vjetništvu v Kijevu se nahajajoči nadporočnik ti- rolskega polka I. Peter Kastelic je brat ljubljanskega brivskega mojstra g. Iv. Kastelica.

lj **Pri predvčerašnjem naboru** so nastopali po Ljubljani mladi naborniki iz Kočevja z dolgimi črnordečermenimi trakovi, ki so jih imeli pripete okolu klobukov in so jim segali do peti. Niti najmanjšega izgreda ni bilo. Upamo, da bo toliko razsodnosti tudi v Celov- cu, Mariboru in Kočevju, ako nastopijo naši ljudje s trakovi v barvah kranjske dežele.

lj **Rok za predložitev popisovalnih pol za šolsko matico** poteče v par dne- vih t. j. 10. t. m. Opozarjamo tedaj pri- zadete kroge, da pravilno izpolnjene pole oddajo v mestnem popisovalnem uradu v pritličju bivše Galletove hiše. Mestni trg 2, da se izognejo vsem na- daljnim neprilikam.

lj **Pregledovanje črnovoljnikov** za mesto Ljubljano se vrši dne 9. in 10. oktobra t. l. v Mestnem domu, in sicer dne 9. oktobra za črnovojnike, ki so v Ljubljano pristojni, dne 10. oktobra za črnovojnike, ki bivajo v Ljubljani pa niso v Ljubljano pristojni. Za potrjene črnovojnike, ki se prijavijo k skušnji za enoletno prostovoljstvo, se vrši skušnja dne 21. oktobra in 23. novem- bra na kadetnici v Mariboru. Pripomi- nja se, da se je brez poziva zglašiti pri pregledovalni komisiji in da se oni, ki neopravičeno izostanejo izroče vojaške- mu sodišču. V inozemstvu bivajočim črnovojnikom rojenim l. 1892., 1893. in 1894. se je radi pregledovanja zglašiti pri najbližjem avstrijskem konzulatu, kje opravijo pregledovanje in dobe na- daljnja navodila.

Kolo

dobro in močno, kupi pod ugodnimi pogoji Rožman, Zgornja Šiška šteč. 53.

Zahvala.

Ob nenadomestni izgubi našega iskreno ljubljene- ga soproga, očeta, sina in brata, gospoda

Antona Dolničar

posestnika »Parkhotela na Bledu« in železniškega restavraterja na Jesenicah.

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja tem potom kar najtopleje zahvalujemo.

Posebna zahvala bodi izrečena za častno spremstvo pri pogrebu prečastiti duhovščini na Bledu in z Jesenic in vlč. g. župniku in de- želniemu poslancu J. Pibru, blag. g. okrajnemu glavarju iz Radovljice, g. nadpoštarju z Jesenic, dalje gg. dr. Kogej in dr. Benediktu ter zastopnikom drž. železnice in g. poročniku Slavcu.

Nadalje se zahvaljujemo sl. trboveljski požarni bramb. pevskemu zboru z Jesenic in zadrugi gostilničarjev na Bledu ter sploh vsem, ki so spremili predragega pokojnika k večnemu počitku.

Bled-Jesenice, 7 oktobra 1914.

2913

Zalujoči ostali.

AUTO

2921 3

Oglasilo.

Ljubljana-Kranj-Tržič

vozi odslej vsak dan, in sicer: Ljubljana-Kranj

Dop. ob 7. uri iz Kranja v Ljubljano za ceno ... K 1-50

Dop. ob 3/11. uri iz Ljubljane v Kranj-Tržič za ceno K 1-50

Pop. ob 1/1. uri iz Tržiča-Kranja v Ljubljano za ceno K 2-—

Pop. ob 5. uri iz Ljubljane v Kranj za ceno ... K 2-—

Vožnja iz Kranja v Tržič stane 1 K.

S tem se nudi slavnemu občinstvu ugodna prilika in z nizko ceno tudi dopoldanska zveza z Ljubljano ter se prosi po možnosti posluževati se tudi te vožnje, ker v slučaju, da bi bilo pre- malo prometa, bi se morala prekiniti dopoldanska vožnja.

Avtomobilna zveza.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega | edino moderno domače podjetje te stroke | ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalo- | nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je bla-
obuvala za dame, gospode in otroke na | tovarno P. Kozina & Ko. v Trzinu. Tvrdo | go samolastnih, najboljših in za vsako | go naravnost iz tovarne, brez konkurence

»Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo«. Spisal Jernej Hafner. — O tej knjigi piše »Duhovni Pastir«:

»Kaj so si mogli dobri starši pri slovesu od svojih sinov, ko so šli k vojakom bolj želeli, kakor dati jim zvestega spremljevalca, ki bi jim klical v spomin njih zlato navke, močne dovolj, da obvarujejo ljubega sina v tujini? Po čem so bolj hrepeli skrbni starši, kakor po zanesljivem pripomočku, da bi njih sinovi prekoristne navke tudi izpolnjevali sebi v častno in večno srečo. Oboje nam je oskrbel g. kaplan Jernej Hafner, ki je spisal za naše vojake knjigo: »Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo.«

Knjiga ima dva dela. V prvem delu: »Navki in sveti« opozarja pisatelj z očetovsko prijaznostjo, pa prepričevalno besedo naše vojake na vse nevarnosti, katerih se morajo varovati, pa na pripomočke, katerih naj se poslužujejo, da ostanejo dobri katoličani in da si pridobijo navdušenosti in junaštva, ki ju potrebujejo vojaki, zlasti ob času vojske. Vsi nauki in sveti so zajeti iz bogate skušnje — pisatelj je služil kot enoletni prostovoljec pri vojaki — izbrani so modro in premišljeno, potrjeni z mnogimi izreki iz sv. pisma in pojasnjeni z zgledi slavnih vojskovodij, zlasti avstrijskih, kakor tudi z dogodki svetopisemskih zgodb in cerkvene zgodovine. Pripovedovanje je prisrčno kakor v Slomškovem »Zivljenja srečen pot.«

Drugi del — »orožarna krščanska vojaka« — pa obsega dobro izbrane molitve, kakor jih more moliti vojak vsak dan in večjo zbirko primernih molitev za proste popoldneve. Dodane so molitve ob vojski, za umirajočega vojaka in druge.

J. Hafnerjeva knjiga »Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo« je torej v vsakem oziru izboren kažipot in dober molitvenik za naše vojake. Ker ima torej priročno žepno obliko in je cena kolikor je sploh mogoče nizka, je upati, da bo dolgo zaželeni molitvenik za vojake postal neločljiv spremljevalec slehernega slovenskega vojaka.

Dobi se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani za nizko ceno 1 K 10 vin. za vezan izvod z rdečo obrezo, šagrin, zlata obreza 2 K 20 vin., najfinejša vezava 3 K 20 vin.

Naročajte „Slovenca“!



Dne 26. avgusta t. l. je našel moj iskreno ljubljeno soprogo, oziroma zeta, gospod

Samo Vošnjak

a. in kr. stotnik pešpolke št. 17

pri Gologory blizu Lvova junaško smrt za cesarja in domovino.

Maše zadušnice so se opravile za njim pri Sv. Venclesu 28. in 29. septembra t. l.

Visole, 6. oktobra 1914.

Marija Vošnjak,
soproga.

Mari Delong,
tašča. 2919

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznajo dobro belo kavo, čokolado, karkao, čaj, fine likerje in najlincejsa pecivo. 2919

Šofer išče službe

Nastop takoj. Cenjene ponudbe z navedbo pogojev pod »Zanesljiv šofer« na upravnishvo »Slovenca«. 2917

UČENEC

z zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom; naslov I. V. R. Sv. Križ pri Kostanjevici. 2916



2914

Žalostnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

Jožefa Sever

včeraj dne 7. t. m. ob sedmi uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 86. let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke se je vršil danes dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Florijanska ulica št. 3.

Ljubljana, dne 8. oktobra 1914.

Jožef Sever, sin. — Marija Kralj, roj. Sever, hči. — Marija Sever, snaha. — Avgust, Stanislav Marija Sever, Frančiška Matko, vnuki in vnukinja. — Marijan Matko, pravnik.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil sred-
stvo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7



Izurjen cerkvenik

(samec) se takoj sprejme. Kje, pove upravnishvo »Slovenca« pod šte. 2918. Znamka za odgovor. 2918

Št. 67/Kob.

2912

Razglas.

Pri izplačevanju nakazil o odškodninah za konje in transportna sredstva, ki so bila vojaški upravi dodana, se pojavlja včasih težava iz tega vzroka, ker so upravičenci odšli k vojakom, ne da bi bili koga pooblastili za prevzetje navedenih odškodnin, ali pa vročitev namestniku ni dopustna glede na višino zneskov.

Da se v takih slučajih interesi upravičencev po možnosti varujejo, se je odredilo, da se zneskov onih plačanih nakazil za povračila vojaški upravi dodanih konj in vozil, katere prihajajo poštnohраниlnem uradu nazaj kot nedostavljene, ker je naslovljenec bil šel v vojake, ne bo vknjiževalo nazaj na čekovni konto nakazujočih finančnih deželnih oblasti, temveč da jih bo za sedaj prevzemal poštnohраниlni urad na račun upravičencev in jih tem v korist obrestoval.

V vsakem takem slučaju bo poštnohраниlni urad odpravil na upravičenca priporočeno, z zaznamom »za njim poslati« opremljeno pismo. To pismo bo obsegalo naznanilo o deponiranju in obrestovanju zneska ter obvestilo, da je upravičencu dano na prosto, razpolagati nad odškodninskimi zneski s obrestmi vred na ta način, da poda svojo izjavo na list, na katerem se nahaja navedeno obvestilo, dalje da si da podpis izjave potrditi od predpostavljenega vojaškega poveljnisha in odpošlje obvestilno pismo nato nazaj poštnohраниlnem uradu. Poštnohраниlni urad bo izvajal te transakcije brez pristojbin.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 5. oktobra 1914.

Prvi slov. pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44

prireja



pogrebe



v Ljubljani in na deželi, od najpriprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliče

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in prepričal se bo, da so cene znatno nižje kakor drugod. — Ceniki so franko in zastoj na razpolago.

Posebno se tudi priporoča onim sorodnikom na deželi, ki imajo svojce v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah. — Za slučaj potrebe se vljudno priporoča

Josip Turk.

2816

Najnižje cene!

Najnižje cene!